

Měsíčník EU aktualit

číslo 38,
listopad 2006

strana 2	EU zavedla cla na dovoz kožené obuvi z Číny a Vietnamu
strana 3	Komise chce liberalizovat poštovní trhy do roku 2009
strana 6	Mapa regionální podpory pro ČR byla schválena
strana 9	Názor zvenčí: Regionální politika EU (Jana Bobošíková, europoslankyně)
strana 11	Téma měsíce:
Nové iniciativy kohezní politiky – JASPERS, JEREMIE A JESSICA

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

měsíc říjen přináší již tradičně v evropském integračním dění přemíru událostí a letošek snad ještě jejich obvyklou četnost výrazně překonal. Evropská unie snad možná pozvolna zapomíná na jakýsi útlum až kocovinu, kterou se vyznačovala v průběhu loňského roku po neúspěšných referendech a při velmi vyhocené rozpočtové debatě, a pustila se do každodenní pragmaticky zaměřené práce.

Evergreen uplynulých měsíců, tedy proces přípravy na příští programovací období 2007 – 2013 při využívání fondů EU v České republice dále pokračil. Všechny Operační programy i Národní strategický referenční rámec prošly přibližně od počátku druhé říjnové dekády fází připomínkového řízení; poté, co dojde k vypořádání a zabudování těchto připomínek do textů jednotlivých strategických programových dokumentů, budou určeny ke schválení vládou a poté se „odeberou na obhajobu“ před Evropskou komisí.

Přípravou na příští programovací období však zdaleka nežila pouze Česká republika či ostatní národní členské státy; na úrovni samých vrcholných institucí EU byly v průběhu října projednávány zásadní rozpočtové záležitosti, dotýkající se jak rozpočtového výhledu na celé období 2007 – 2013, tak i na samotný rok 2007. Předmětem rozhodování pak bylo i stanovení regionální mapy EU, z jejíž existence rovněž vyplývají podstatné rozpočtové implikace.

Průběh října prozatím neoficiálně, zato však naprosto přesvědčivě potvrdil, že Česká republika bude muset vytvořit novou strategii na své cestě do eurozóny. Není-li politická vůle stanovit tento cíl jako jednu z priorit, nelze jinak, než původní – spíše interně stanovený – termín vstupu patrně o několik let odsunout.

V průběhu října jsme si rovněž připomněli, jak čas strašně letí; příští rok na počátku jara oslaví Evropské společenství své 50. narozeniny (připomínané při příležitosti výročí podepsání Římské smlouvy). Při této příležitosti byly vyhlášeny výsledky soutěže na logo, které bude tuto událost připomínat. Jejím vítězem je mladý polský výtvarník a jeho výtvozem je řadou odborníků rozporuplně přijímané umělecké dílo, jehož smyslem je naznačit, že evropské cíle lze splnit pouze na základě společného postupu.

Rok 2007 pak přinese i vstup dvou nových členů – Rumunska a Bulharska; letošní říjen přinesl nominaci rumunského člena a bulharské členky Evropské komise i určení jejich věcných kompetencí. Optimismus očekávání, panující v těchto zemích, je naopak provázen vysokou mírou nedůvěry obyvatel Turecka vůči EU, která se měsíc po měsíci prohlubuje.

Co ještě říjen přinesl? Prozatím největší Open Days, viditelný pokrok v přijetí přijatelné verze směrnice o službách či inspirující čtení v podobě výroční zprávy Evropského účetního dvora (jako varování pro ty, kteří by chtěli fondy EU zneužít k podvodům).

Příjemný vstup do pokročilé fáze podzimu a mnoho zajímavých témat na poli evropské integrace ve společnosti Měsíčníku EU aktualit Vám přeje

Petr Zahradník

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR v rámci realizace Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentra

Za podpory Odboru pro informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR

Evropská unie po těsném hlasování v Radě EU rozhodla o zavedení dovozních antidumpingových cel na koženou obuv z Číny a Vietnamu. Ochranné opatření bude platit po dobu dvou let. Evropská komise předložila plán na úplnou liberalizaci poštovních služeb v Unii. Do roku 2009 by mělo být otevřeno ekonomické soutěži i doručování zásilek s hmotností do 50 gramů, kde mají stále monopolní postavení národní poštovní operátoři.

ROZPOČET

Evropská komise: neudržitelné penzijní systémy jsou hrozbou

„Dokud proti časované bombě důchodového systému většina členských států něco neudělá, vybuchne v rukou našich dětí a vnoučat“, uvedl u příležitosti zveřejnění studie Evropské komise **euromisraň Joaquín Almunia**.

Dlouhodobý výhled veřejných financí ve většině členských zemích EU není dobrý. Z odhadů Komise vyplývá, že pokud budou do roku 2010 dosaženy střednědobé rozpočtové cíle, které byly zavedeny jako součást reformovaného Paktu stability a růstu, sníží se zvyšování veřejného zadlužení z **unijního průměru 63 % HDP v současnosti na 80 % v roce 2050**. Pokud tyto cíle dosaženy nebudou, vzroste v polovině století veřejný dluh na 200 % HDP.

Nejohroženější jsou členské státy s velmi nevyrovnaným rozpočtem a s jasně **stoupajícími náklady kvůli stárnutí populace**. Na základě těchto kritérií zpráva EK rozděluje členské státy na tři skupiny:

1. Země s vysokou mírou rizika – Česká republika, Kypr, Řecko, Maďarsko, Portugalsko a Slovinsko: z dlouhodobého hlediska je zde charakteristický výrazný nárůst výdajů spojených se stárnutím populace, což vyžaduje reformy. Nutná a naléhavá je konsolidace rozpočtů.

2. Země se střední mírou rizika – Belgie, Francie, Německo, Irsko, Itálie, Lucembursko, Malta, Slovensko, Španělsko a UK: náklady způsobené stárnutím populace jsou zde významné a vyžadují strukturální reformy. Patří sem také státy, které musí ve střednědobém horizontu konsolidovat veřejné finance.

3. Země s nízkou mírou rizika – Rakousko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Litva, Lotyšsko, Nizozemsko, Polsko a Švédsko: tyto státy se v řešení problematiky stárnutí populace dostaly

nejdále. V souvislosti s udržitelností veřejných financí nicméně nízká míra rizika neznámá, že riziko neexistuje vůbec.

Řešení dopadů stárnutí populace na rozpočty vyžaduje jednat trojím způsobem, **doporučuje Komise**:

- Dosažení a udržení zdravých základních rozpočtových stavů a rychlejší snižování veřejného dluhu. Zdravé finance dále povedou k nízkým úrokovým sazbám a vysokému a stabilnímu ekonomickému růstu.
- Zvýšení zaměstnanosti, zejména žen a starších pracujících, a zvýšení produktivity práce. Úspěšné provedení opatření, která zvýší zaměstnanost a produktivitu, by zvýšilo potenciální míry růstu, zlepšilo by budoucí životní úroveň a přispělo by k dlouhodobé udržitelnosti.
- Provedení reformy důchodových systémů, systémů zdravotní a dlouhodobé péče a zajištění jejich životaschopnosti a přiměřenosti. Reformy budou úspěšné pouze za předpokladu, že se prodlouží délka pracovního života.

Studie Evropské komise potvrzuje odhady analytiků, že **dlouhodobé vyhlídky veřejných financí v ČR jsou skutečně alarmující**. Bohužel aktuální stav na naší politické scéně, jež postrádá odvážné odhodlání k reformám a trpí krátkozrakostí uvažování, do budoucna příliš optimismu nedává.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1356>

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

EU zavedla cla na obuv z Číny a Vietnamu

I přes opozici některých členských států Rada EU většinovým hlasováním těsně **schválila zavedení antidumpingových cel na dovozy kožené obuvi z Číny a Vietnamu**. Výše dovozních cel byla stanovena na 16,5 %, resp. 10 %.

Hlasování bylo **opravdu dramatické**. Kontroverzní opatření bylo schváleno pouze devíti státy, zatímco proti bylo 12. Rozhodly

Odhady socio-ekonomických ukazatelů v České republice

Podkladové předpoklady	2004	2010	2020	2030	2040	2050	změna 2004-2050
počet obyvatel (mil.)	10,2	10,1	9,9	9,7	9,3	8,9	-1,3
podíl obyvatel v produktivním věku (15-64) v %	70,8	70,9	65,4	63,5	61,1	56,5	-14,4
koeficient závislosti (65+/15-64) v %	19,2	21,5	31,0	36,0	41,6	52,0	32,8
míra nezaměstnanosti (15-64) v %	7,8	7,3	6,5	6,5	6,5	6,5	-1,3
růst HDP v %	3,1	3,6	2,4	1,9	0,4	0,8	-2,3
Projekce výdajů k HDP v %							
penzijní důchody	8,5	8,2	8,4	9,6	12,2	14,0	5,6
zdravotní péče	6,4	6,8	7,4	7,8	8,1	8,4	2,0
dlouhodobou péče	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,4
vzdělávání	3,8	3,3	2,8	3,0	3,0	3,1	-0,7
dávky v nezaměstnanosti	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0
Celkové s věkem spojené výdaje	19,3	18,8	19,2	21,0	24,1	26,4	7,2

Zdroj: studie Evropské komise: „Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí v EU“

tak hlasy čtyř států, jejichž zástupci se hlasování zdrželi, což se podle pravidel počítá, jako kdyby byly „pro“ návrh.

Antidumpingová cla budou platit s účinností **od 7. října 2006 po období dvou let** a okamžitě navazují na provizorní dovozní cla, která byla v podobné výši (19,4 % pro Čínu a 16,8 % pro Vietnam) zavedena v letošním dubnu. Původní návrh eurokomisaře pro obchod Petera Mandelzona počítal až s pětiletým obdobím. To bylo však během projednávání v Radě sníženo po návrhu Francie na dva roky.

Důvodem zavedení cel je výsledek šetření Evropské komise, podle kterého čínská i vietnamská vláda podporují tamější výrobce obuvi skrytými subvencemi. Oba jihovýchodní státy tato zjištění odmítají. Kauza může mít ještě zajímavou dohru. Čína již v minulosti naznačila, že se může kvůli tomuto problému **obrátit se stížností na Evropskou unii k Světové obchodní organizaci WTO**.

Souboj v Radě je opět důkazem, že EU je rozdělena na liberální státy, které si přejí otevírání trhů a v globalizaci vidí výhodu či příležitost, a členské státy, které pod vlivem domácích zájmových skupin rády sahají po nejružnějších ochranných opatřeních. Je pozitivní, že ČR, byť byla nakonec přehlasována, setrvala v táboře **liberálně orientovaných zemí**.

Efekty ze zavedení cel nicméně nelze přeceňovat. Jednak cla nejsou nikterak prohibitivně vysoká, jednak se je budou dovozci asijské obuvi snažit obcházet zařazováním zboží do jiných položek celního sazebníku.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=ME/06/315>

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/91148.pdf

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Komise chce liberalizovat pošty do roku 2009

V polovině října předložila Evropská komise plán na **úplné otevření poštovních trhů** zemí Evropské unie hospodářské soutěži do roku 2009, což je v souladu s plánovaným datem uvedeným ve stávající poštovní směrnici. Smyslem je zrušit monopolní postavení státních pošt a zlepšit kvalitu poštovních služeb v jednotlivých členských zemích Unie.

Poštovní služby v EU jsou upraveny poštovní směrnici č. 97/67/ES, která vytvořila legislativní rámec zajišťující univerzální službu občanům, přičemž postupně omezovala **rozsah vyhrazené oblasti, kde měli poštovní operátoři monopol** (původně poštovní zásilky do 350 gramů, upraveno v roce 2002 na zásilky do 100 gramů a 1. 1. 2006 sníženo na 50 gramů). Směrnice měla za cíl zajistit co nejlepší služby prostřednictvím postupného otevírání trhu s cílem jeho úplného otevření v roce 2009. Komise nyní navrhuje, aby bylo toto datum potvrzeno další pozměňující směrnici, tudíž aby byl odstraněn i monopol při zasílání zásilek s hmotností do 50 gramů.

Návrh zachovává stávající povinnost členských států zajistit vysoce kvalitní univerzální službu s minimálně jednou dodávkou a sběrem pět dní v týdnu **pro každého občana**. V návrhu je zachována povinnost zajistit cenovou dostupnost poštovních služeb, stejně jako možnost členských států stanovit jednotnou sazbu za položku, například pro běžné zásilky. V případě potřeby pokrýt ztráty vyplývající z provozu univerzální služby si budou členské státy moci vybrat z možností, jako je například státní podpora, veřejné zakázky, kompenzační fondy anebo sdílení nákladů více operátorů. Rozhodnutí, který model nejlépe vyhovuje jejich potřebám, bude záležet na každém státu.

Některé státy (**Británie a Švédsko**) své poštovní trhy již zcela liberalizovaly, jiné (**Nizozemsko, Finsko** či **Německo**) se k tomu chystají v brzké době. V případě **České republiky** se počítá až s nejzazším termínem, tedy rokem 2009.

Liberalizace poštovních trhů, které si i na začátku 21. století v segmentu doručování zásilek do 50 gramů stále udržují monopolní strukturu, je jednoznačně **pozitivním krokem pro celou ekonomiku EU**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1419>

Výhody vnitřního trhu i pro notáře

Rakousko, Belgie, Francie, Německo, Řecko, Lucembursko a Nizozemsko musí změnit své právní předpisy, které pro výkon povolání notáře požadují státní příslušnost v daném státě. To je totiž v rozporu s unijními pravidly o **svobodě usazování se**. Zmíněným státům již Evropská komise poslala tzv. „odůvodněné stanovisko“, které je druhou fází řízení pro porušení práva EU. Neobdrží-li Komise do dvou měsíců uspokojivou odpověď, může věc předložit Evropskému soudnímu dvoru.

Evropská komise se rovněž obrátila na ČR, Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Maltu, Polsko, Slovensko a Slovinsko, aby předložily připomínky k podobným právním předpisům ve svých zemích. Dopis Komise zde má podobu „výzvy“, která je první fází řízení pro porušení práva EU. Bude-li se Komise po přezkoumání odpovědí domnívat, že právní předpisy v daných státech jsou v rozporu s unijními pravidly, může rozhodnout, že dotčeným zemím zašle **odůvodněné stanovisko**, kterým je formálně požádá o změnu jejich právních předpisů.

Obviněné státy argumentují, že požadavek na národní příslušnost notářů je povolen výjimkou ze svobody usazování se pro činnosti spjaté s výkonem veřejné moci. Evropská komise však tento výklad odmítá, neboť notář nemůže prosazovat rozhodnutí proti vůli jedné ze stran, které radí. Jinými slovy neřeší, a tedy **nevykonává pravomoci jménem státu**.

Poskytování notářských služeb patří mezi nejvíce regulované obory. Odstranění národních klauzulí pro výkon notářské činnosti by vedlo k **vyšší konkurenci mezi notáři** a nižším cenám za jejich služby.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1385>

Eurokomisař Vladimír Špidla zveřejnil sdělení „Demografická budoucnost Evropy – od výzvy k příležitosti“, ve kterém nabízí pět oblastí aktivit pro vyrovnání se s negativními demografickými trendy do budoucna. Evropská komise rozdělila dotace z Evropského rybářského fondu mezi jednotlivé členské státy. Na podporu českého rybářství bude v letech 2007 až 2013 směřovat celkem 24 milionů euro. Česká republika spolu s dalšími sedmi státy dosud nepředložila národní alokační plán emisí 2008-2012.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Špidla chce vyřešit „demografickou krizi“

Stárnoucí populace Evropy je bezprecedentní výzvou pro celou společnost. Je však výzvou, se kterou se musíme umět vyrovnat, a musíme tak učinit teď, uvádí nové sdělení Evropské komise z dílny týmu eurokomisaře Špidly nazvané „**Demografická budoucnost Evropy – od výzvy k příležitosti**“. V současnosti připadají na jednu osobu nad 65 let čtyři lidé v produktivním věku. Nižší míra porodnosti, vyšší délka života a odchod generace, která se narodila v době baby-boomu, do důchodu znamenají, že v roce 2050 tento poměr poklesne na dva pracující na jednoho důchodce. Přestože podíl evropské populace v produktivním věku poklesne, předpokládá se, že díky většímu počtu žen a starších lidí, kteří přijdou na trh práce a setrvají na něm, bude celková zaměstnanost v EU setrvala až do roku 2017. Proto je však třeba změnit současné politiky.

Sdělení Evropské komise navazuje na **Zelenou knihu o demografické změně** z roku 2005 a pro vyrovnání se s negativními demografickými trendy nabízí pět oblastí konkrétní činnosti:

- pomoc lidem sladit pracovní, rodinný a soukromý život tak, aby potenciální rodiče mohli mít tolik dětí, kolik si přejí;
- lepší pracovní příležitosti pro starší osoby;
- potenciální zvýšení produktivity a konkurenceschopnosti zhodnocením příspěvků jak starších, tak mladších zaměstnanců;
- využití pozitivního dopadu migrace na pracovní trh;
- zajištění udržitelnosti veřejných financí s cílem pomoci zajistit dlouhodobou sociální ochranu.

Dá se předpokládat, že v zájmu naplnění této strategie se bude Evropská komise postupně snažit opatření z těchto oblastí **prosadit ve formě směrnic či nařízení**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1359>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Akční plán pro energetickou účinnost

Eurokomisař pro energetiku Andris Piebalgs představil **akční plán pro energetickou účinnost**, který má vést k úsporám energie až o 20 % do roku 2020. Plán vychází ze Zelené knihy o energetické účinnosti, která byla zveřejněna loni v červnu.

Plán obsahuje balíček prioritních opatření, která zahrnují celou řadu nákladově hospodárných iniciativ v oblasti energetické účinnosti. Celkem bylo oznámeno **přes 75 opatření**, jež by měla být přijata během následujících šesti let.

Zvláště je zdůrazněn význam minimálních norem energetické náročnosti pro celou řadu spotřebičů a zařízení (od zařízení pro domácnost, jako jsou např. ledničky a klimatizační systémy,

až po průmyslová čerpadla a ventilátory) a energetické služby či budovy. Budou vypracovány minimální požadavky na výkonnost nových a renovovaných budov. Rovněž budou prosazovány budovy s velmi nízkou spotřebou energie (či tzv. „**pasivní domy**“).

Plán navrhuje cílené nástroje ke zvýšení účinnosti jak nových, tak stávajících výrobních kapacit a ke snížení ztrát při přenosu a rozvodu elektrické energie. Úspora energie lze dosáhnout rovněž **zvýšením palivové účinnosti** vozidel, rozvojem trhů čistších vozidel, zajištěním řádného tlaku v pneumatikách a zlepšením účinnosti městských, železničních, námořních a leteckých dopravních systémů.

Součástí strategie jsou i návrhy ke zvýšení povědomí o energetické účinnosti, jako jsou např. vzdělávání a odborná příprava.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1434>

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Budou zveřejněni příjemci agrárních dotací?

Jako součást Evropské iniciativy pro transparentnost zaměřené na zvýšení otevřenosti a přístupnosti institucí EU se Evropská komise (EK) rozhodla, že bude **zveřejňovat informace o konečných příjemcích přímých grantů** spravovaných EK.

Větší část prostředků ze společného evropského rozpočtu je však rozdělována **ve spolupráci s členskými státy**. Sem patří zejména dotace v rámci společné zemědělské politiky (SZP) a prostředky regionální politiky. Dostupnost údajů o příjemcích těchto peněz závisí tedy na přístupu každého členského státu. Jelikož neexistují žádné společné normy, pokud jde o rozsah, v jakém jsou takové údaje zveřejňovány, je plně na uvážení členských států, v jaké míře je poskytnou.

Události

Například údaje o příjemcích finančních prostředků přidělovaných v rámci **společné zemědělské politiky** jsou v současné době přístupné pouze v jedenácti členských státech (Belgie, Dánsko, Estonsko, Francie, Irsko, Nizozemsko, Portugalsko, Španělsko, Slovinsko, Švédsko a Velká Británie), a to ještě v různém stupni podrobnosti. Proto Evropská komise přichází s návrhem nové legislativy, která by měla členské státy **přinutit zveřejňovat osoby příjemců zemědělských dotací** v jednotné podobě.

Větší transparentnost v přidělování prostředků ze společného evropského rozpočtu považujeme za žádoucí pozitivní krok, který v konečném důsledku **může přispět k reformě** a zefektivnění hlavních evropských výdajových politik, zejména SZP.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1343>

Komise rozdělila dotace na rybolov

Součástí nové finanční perspektivy 2007–2013 je i transformace současného Finančního nástroje pro orientaci v rybolovu na nový **Evropský rybářský fond (ERF)**, jakožto ústřední nástroj EU pro podporu odvětví rybolovu a rybářských společenství. Začátkem října rozhodla Evropská komise o rozdělení finančních prostředků z fondů mezi jednotlivé členské státy.

Prostředky z fondu jsou rozděleny na dva balíčky, zhruba tři čtvrtiny jsou určeny **na méně rozvinuté oblasti** – tzv. „konvergenční regiony“, zbytek připadá na oblasti rozvinuté. Jeho celkový rozpočet činí 3,849 miliard euro. Část tohoto rozpočtu (přibližně 272 milionů euro) byla vyhrazena pro Bulharsko a Rumunsko, které přistoupí k EK v roce 2007. Technická pomoc v přibližné výši 30 milionů euro je rovněž předmětem zvláštního přidělení. Zbýlých 3,545 miliard euro je rozděleno pro stávající členy EU podle jejich potřeby pomoci. Nejvíce peněz – více než miliarda euro – bude směřovat do **Španělska**. Čeští rybáři v nadcházející „sedmiletce“ získají zhruba 24 milionů euro.

Rozdělení podpory ERF v období 2007-2013 v mil. euro

Členský stát	Alokace	Členský stát	Alokace
Španělsko	1005,4	Litva	48,4
Polsko	651,8	Nizozemsko	43,1
Itálie	376,6	Irsko	37,5
Portugalsko	218,8	Finsko	35,0
Francie	191,7	Maďarsko	30,9
Řecko	184,8	ČR	24,0
Německo	138,4	Belgie	23,3
UK	122,3	Slovinsko	19,3
Dánsko	118,6	Kypr	17,5
Lotyšsko	110,4	Slovensko	12,1
Estonsko	74,6	Malta	7,4
Švédsko	48,5	Rakousko	4,7

Zdroj: Evropská komise, pozn.: v cenách roku 2004

Způsob rozdělení mezi domácí zájemce je **v pravomoci členských států**. Podporované činnosti nicméně musí spadat do jedné z těchto pěti priorit:

- pomoc loďstvu přizpůsobovat lovnou kapacitu dostupným rybolovným zdrojům,
- podpora různých odvětví,
- podpora organizací, které reprezentují společné zájmy odvětví,
- trvale udržitelný rozvoj oblastí závislých na rybolovu,
- technická pomoc členským státům a jejím zprostředkujícím subjektům.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1310>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

ČR dosud nepředložila alokační emisní plán

Česká republika spolu s dalšími sedmi státy do poloviny října **nepředložila národní alokační plán** emisí oxidu uhličitého CO2 na léta 2008 a 2012 a Evropská komise proto s ČR zahájila řízení pro porušení evropského práva tím, že jí zaslala první varovný dopis. Termín pro předložení alokačních plánů vypršel již na konci června. Česká republika vysvětluje nedodržení termínu volbami a zpožděným jmenováním nové vlády.

Národní alokační plány (NAP) jsou klíčové dokumenty v boji proti globálnímu oteplování. Vlády členských států v nich stanovují celkové množství povolenek – horní hranici celkových emisí – a přidělí je konkrétním zařízením v rámci systému obchodování s emisemi. Jakmile členské státy předloží úplné NAP, má Komise tři měsíce na jejich posouzení. Je velmi důležité, aby alokační plány všech členských států **byly schváleny co nejdříve**, aby hospodářské subjekty objem povolenek znaly s dostatečným předstihem před startem příštího obchodovacího období, které začíná 1. ledna 2008.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1364>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

EU a USA se dohodly na předávání dat o cestujících

Vnitřní dohoda mezi představiteli USA a Evropské unie potvrdila **závazek evropských leteckých společností** předávat informace o cestujících při cestách do USA americkému Úřadu pro cla a ochranu hranic, a to včetně jmen, adres, telefonních čísel, cestovní trasy či čísel platebních karet. Dohoda tak novelizuje původní ujednání z roku 2004, které v květnu 2006 zrušil Evropský soudní dvůr s účinností od 1. října, neboť bylo v rozporu s evropským právem na ochranu osobních údajů. Vyjednávači se dohodli s týdenním zpožděním až 6. října.

Eurokomisař pro justici a záležitosti vnitra Franco Frattini vysvětlil, že **nová dohoda se oproti té původní přilíží**

Evropský parlament schválil soubor unijních programů na podporu celoživotního vzdělávání, jejichž souhrnný rozpočet činí za celé programovací období 2007–2013 téměř 7 miliard euro. Aktualizovaná mapa regionální podpory České republiky předpokládá, že do roku 2013 budou moci regionální státní investiční podporou ve výši 30 % až 40 % investičních nákladů získat velké podniky v regionech, ve kterých žije 88,6 % obyvatel z celé ČR.

neliší, pouze však zavádí nové principy, které uspokojí právní požadavky Soudního dvora. Například původní systém byl založen na tom, že odpovědné americké orgány byly oprávněny přímo získávat data z databází aerolinek. Systém je nyní modifikován tak, že letecké společnosti předávají informace americkým orgánům samy na základě jejich žádosti. Americký Úřad pro cla a ochranu hranic tak již nyní nebude mít přímý přístup do databází cestujících.

Evropská unie také povolila, že informace o pasažérech cestujících do USA mohou být předávány dalším americkým orgánům, avšak bez přímého elektronického přístupu k datům.

Tato vnitřní dohoda je pouze dočasným řešením s platností do 31. července 2007. Do té doby musí být mezi Bruslem a Washingtonem vyjednaný nový systém.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=PRES/06/288>

VZDĚLÁVÁNÍ

Program celoživotního vzdělávání schválen

Evropský parlament schválil soubor unijních programů na podporu celoživotního vzdělávání v letech 2007-2013. Rozpočet integrovaného akčního programu činí 6,97 miliard euro v běžných cenách (= 6,2 mld. euro v cenách roku 2004) a tvoří ho tyto podprogramy:

- **Comenius** je zaměřen na žáky v předškolním a školním vzdělávání až po úroveň ukončení vyššího středního vzdělání a na instituce a organizace nabízející toto vzdělávání.
- **Erasmus** je zaměřen na osoby ve formálním vysokoškolském vzdělávání a odborném vzdělávání a odborné přípravě na vysokoškolské úrovni včetně doktorského studia a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání nebo přípravu.
- **Leonardo da Vinci** je zaměřen na osoby účastnící se odborného vzdělávání a odborné přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání a přípravu.
- **Grundtvig** je zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby osob ve všech formách dalšího vzdělávání a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání.
- **Průřezový program** podporuje spolupráci a inovaci politik v oblasti celoživotního učení, studium jazyků, rozvoj inovačního obsahu, služeb, pedagogik a postupů využívaných na základě informačních technologií v oblasti celoživotního učení.
- Program **Jean Monnet** podporuje instituce a činnosti v oblasti evropské integrace.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/038-11933-293-10-42-906-20061020IPR11880-20-10-2006-2006-false/default_cs.htm

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Mapa regionální podpory pro ČR schválena

Evropská komise schválila pravidla státní podpory a mapy regionální podpory na období let 2007 – 2013 pro Českou republiku. V mapě regionální podpory jsou vymezeny regiony členského státu způsobilé pro vnitrostátní regionální investiční podporu velkým podnikům v souladu s pravidly o státní podpoře platnými v EU. Mapa současně stanoví **maximální povolenou úroveň této podpory** ve způsobilých regionech.

Schválení mapy regionální podpory pro dotyčný členský stát je nezbytnou podmínkou pro zajištění kontinuity regionální politiky a programů financovaných ze strukturálních fondů po roce 2006, neboť aktuálně platné mapy přestanou platit dne 31. prosince 2006.

Na základě přijatých pokynů Evropské komise bude 88,6 % obyvatel České republiky způsobilých pro regionální investiční podporu v maximální míře pohybující se **od 30 % do 40 % investičních nákladů**. Část Prahy, kde žije 7,7 % obyvatel ČR, bude nadále způsobilá po dvouleté přechodné období pro maximální 10 % míru podpory způsobilých nákladů.

V současném programovacím období 2000–2006 se pro regionální podporu kvalifikovalo **celé území státu**. Strop pro pomoc v Praze činil 20 % investičních nákladů, pro ostatní regiony pak 50 % a u regionu Jihozápad 46 %.

Mapa regionální podpory v ČR – stropy pro regionální investiční podporu v jednotlivých NUTS 2

1. Znevýhodněné oblasti	2007-10	2011-13
Střední Čechy	40%	40%
Jihozápad	36%	30%
Severozápad	40%	40%
Severovýchod	40%	40%
Jihovýchod	40%	40%
Střední Morava	40%	40%
Moravskoslezsko	40%	40%
2. Ostatní oblasti (pomoc pouze v období 2007-08)		
Praha 4, Praha 5, Praha 6, Praha - Přední Kopanina, Praha-Suchdol, Praha 7, Praha 8, Praha 9, Praha 11, Praha 12, Praha 13, Praha 14, Praha 15, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Štěrboholy, Praha-Zličín, Praha 18, Praha 19	10%	

Zdroj: Evropská komise, pozn.: pro investiční projekty s oprávněnými výdaji do 50 milionů euro je strop regionální podpory vyšší o 10 procentních bodů pro střední podniky a o 20 procentních bodů pro malé podniky. Pro investiční projekty nad 50 milionů euro je strop podpory omezen dle Pokynů pro národní regionální podporu v období 2007-2013.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1451>

Dvě důležité a kontroverzní normy byly v říjnu projednávány v příslušných výborech Evropského parlamentu. Výbor pro životní prostředí prodiskutoval legislativní chemický balíček REACH, Výbor pro vnitřní trh vyjádřil podporu návrhu směrnice o službách na vnitřním trhu. Z hlediska průměrného stavu zásob ropy je na tom z nových členů EU nejlépe Maďarsko a Česká republika, když v obou zemích zásoby černého zlata stačí na více než požadovaných 90 dnů průměrné spotřeby.

2. ŘÍJNA

Sít' mluvčích o euro v nových členských státech: http://ec.europa.eu/economy_finance/euroteam/euroteam_cs.htm

Čtvrtletní ekonomická zpráva EK o eurozóně: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/quarterly_report_on_the_euro_area_en.htm

Komise zveřejnila report hodnotící společnou organizaci trhu v rybářství a akvakultuře: http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com06_61_en.htm

3. ŘÍJNA

Společné stanovisko ze zasedání EU a Ázerbajdžánu: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/91127.pdf

Společné stanovisko ze zasedání EU a Gruzie: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/91126.pdf

4. ŘÍJNA

Nové publikace k programu LIFE: <http://ec.europa.eu/environment/life/infoproducts/index.htm>

5. ŘÍJNA

Debaty o chemické legislativě REACH ve Výboru pro životní prostředí Evropského parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-11257-277-10-40-911-20061002IPR11247-04-10-2006-2006-false/default_en.htm

Nové webové stránky se seznamem leteckých společností, které mají zakázaný provoz v EU: http://ec.europa.eu/transport/air-ban/flywell_en.htm

6. ŘÍJNA

Rozpočet 2007 - europoslanci definují strategii a úroveň výdajů na závazky: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/034-11260-278-10-40-905-20061002IPR11250-05-10-2006-2006-false/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU pro justici a záležitosti vnitra: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/91182.pdf

9. ŘÍJNA

Bezpečnost leteckého provozu – EU zasahuje proti hrozbě z tekutých výbušnin: http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/newsletter/dg/2006/nl197-2006-10-06_en.html#t01

Příklady úspěšných případů z praxe ve využití informačních technologií ve zdravotnictví: http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=2892

10. ŘÍJNA

Světový den proti trestu smrti: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/cfsp/91260.pdf

Závěry zasedání Rady EU na téma pokrok k lepší regulaci a redukci administrativního břemene v EU:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/91265.pdf

Komisař Mandelson souhlasí s bilaterálními dohodami k podpoře globálního obchodu: http://ec.europa.eu/trade/issues/sectoral/competitiveness/pr091006_en.htm

11. ŘÍJNA

Rada EU doporučuje opatření ke snížení rozpočtového deficitu v Maďarsku: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/91269.pdf

DG Ecfm – projekce růstu HDP v eurozóně: http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/euroareagdp_en.htm

12. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/91272.pdf

Rada přijímá Evropský program konkurenceschopnosti a inovací na období 2007-2013: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/91292.pdf

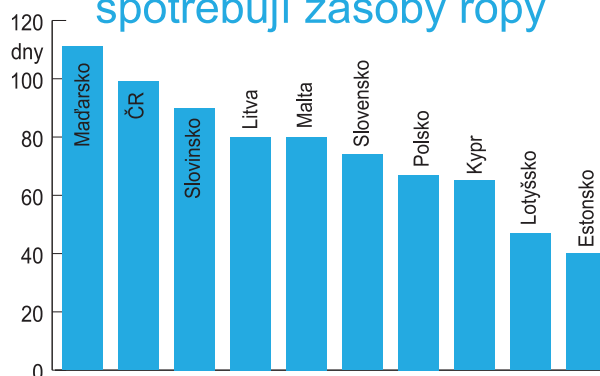
Využití evropského rozpočtu k září 2006: http://ec.europa.eu/budget/execution/utilisation_2006_en.htm

13. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, telekomunikacím a energetice: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/trans/91301.pdf

Stav zásob ropných rezerv v členských zemích EU: http://ec.europa.eu/energy/oil/stocks/index_en.htm

Za kolik dní se v průměru spotřebují zásoby ropy

Zdroj: Evropská komise, pozn.: údaje k 31.8.2006

16. ŘÍJNA

Společné stanovisko ze summitu EU a Indie: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/91306.pdf

Kalendárium

Pohoda zvířat během dopravy – legislativa s nabývajícím účinností: http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/transport/legislation_coming_en.htm

Bílá kniha „Řízení sportu v Evropě“:
http://ec.europa.eu/sport/doc/figel_federations_Report_en.pdf

17. ŘÍJNA

Rada schválila finanční nástroj pro Evropskou sousedskou politiku s rozpočtem 11 miliard euro:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/91317.pdf

Rada dosáhla politické dohody o finančním nástroji pro rozvojovou spolupráci s rozpočtem 17 miliard euro:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/91316.pdf

18. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU pro vnější vztahy:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/91351.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU pro všeobecné záležitosti:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/91350.pdf

19. ŘÍJNA

Evroparlament a Rada se dohodly na přísnějších pravidlech v připravované směrnici o podzemních vodách:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-11796-290-10-42-911-20061018IPR11795-17-10-2006-2006-false/default_en.htm

Komise připravuje cestu pro zahájení činnosti Evropského technologického institutu v roce 2008:

http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eit/index_en.html

20. ŘÍJNA

Soutěž o vytvoření nejlepšího loga Unie vyhrál 23letý designér z Polska: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/011-11745-290-10-42-902-20061017STO11744-2006-17-10-2006/default_en.htm

23. ŘÍJNA

Evropská unie vyzývá sociální partnery, aby se připojili k debatě o „flexibilitě“: http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=184

Ombudsman otvírá šetření o stížnosti telekomunikační společnosti O2 na Komisi kvůli roamingovým poplatkům:
<http://www.ombudsman.europa.eu/release/en/2006-10-23.htm>

24. ŘÍJNA

Směrnice o službách – Výbor pro vnitřní trh Evropského parlamentu podporuje text Rady: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/056-11864-296-10-43-909-20061020IPR11863-23-10-2006-2006-false/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU pro životní prostředí:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/envir/91391.pdf

Rozvoj venkova v EU – statistické a ekonomické informace:
http://ec.europa.eu/agriculture/agrista/rurdev2006/index_en.htm

25. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/91398.pdf

Mapa oprávněných regionů a finančních alokací regionální politiky 2007-2013: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm

Výroční zpráva Účetního dvoru za rok 2005:
http://www.eca.europa.eu/audit_reports/annual_reports/annual_reports_index_cs.htm

26. ŘÍJNA

Evroposlanci přijali programy podpory médií a kultury:
http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/037-11935-293-10-42-906-20061020IPR11882-20-10-2006-2006-false/default_en.htm

Alexander Milinkievič, lídr běloruské opozice, získal Sacharovovu cenu za rok 2006: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-11946-293-10-42-901-20061020IPR11900-20-10-2006-2006-false/default_en.htm

Výroční zpráva ECB o struktuře evropského bankovníctví:
<http://www.ecb.eu/press/pr/date/2006/html/pr061025.en.html>

27. ŘÍJNA

Bulletin Evropské unie – červenec/srpen 2006:
<http://europa.eu/bulletin/fr/200607/sommaio0.htm>

Evropská unie a Brazílie uzavřely dohody o novém režimu dovozu drůbežního do Evropy: http://ec.europa.eu/trade/issues/sectoral/agri_fish/agri/pr261006_en.htm

Zpráva Evropské agentury životního prostředí – EU musí okamžitě jednat pro naplnění Kjótského protokolu:
<http://www.eea.europa.eu/pressroom/newsreleases/ghgtrends2006-en>

30. ŘÍJNA

Společné stanovisko ze summitu EU a Ukrajiny:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/91453.pdf

31. ŘÍJNA

Přehled podnikatelského a spotřebitelského sentimentu v EU – říjen 2006: http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/businessandconsumersurveys_en.htm

Komise přijímá sdělení – Učení v dospělosti: nikdy není pozdě:
http://ec.europa.eu/education/policies/llil/adultcom_en.html

Do listopadového čísla Měsíčníku EU aktualit přispěla europoslankyně Jana Bobošíková článkem s velice aktuálním tématem. Právě v této době – na podzim 2006 – finišují práce na klíčových dokumentech upravujících čerpání podpůrných finančních nástrojů regionální politiky Evropské unie tuzemskými subjekty v nadcházejícím programovém období 2007 až 2013.

REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Na poli regionální politiky probíhají přípravy na období 2007-13 jak na straně EU, tak na straně členských států.

Přípravy na období 2007 - 2013 na straně EU

Na červencovém zasedání ve Štrasburku Evropský parlament schválil všechna nezbytná nařízení s pravidly pro čerpání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Na druhém zářijovém plénu přijal EP Strategické pokyny Společenství, které jsou třeba k finalizaci národních strategických referenčních rámců a operačních programů.

Přípravy na období 2007 - 2013 na straně ČR

Paralelně k tomu probíhají intenzivní přípravy na nové programovací období na straně České republiky. Zásadními dokumenty, na jejichž základě jsou stavěny všechny budoucí operační programy, jsou

- Národní rozvojový plán ČR – <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1141122325.materi-l-nrp---iii.-nrp-upraveny---str-113-a-124.pdf>,
- Národní strategický referenční rámec – http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/HSS_2007_2013/NSRR_ver_4_rev_21.6.pdf.

Tyto dokumenty byly projednány vládou ČR v prvním pololetí tohoto roku.

Cíle a operační programy

ČR připravuje na období 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů (OP). Programy jsou určeny pro tři cíle:

- konvergence,
- regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
- evropská územní spolupráce.

Pod **cílem Konvergence** se jedná o sedm sektorových a sedm regionálních operačních programů.

Sektorové operační programy OP Podnikání a inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, Integrovaný OP, OP Životní prostředí a OP Doprava jsou obdobou a navazují na operační programy OP Průmysl a podnikání, OP Rozvoj lidských zdrojů, SROP nebo OP Infrastruktura programového období 2004 - 2006. Jsou ale rozsáhlejší a propracovanější.

Novinkou jsou samostatné programy OP Výzkum a vývoj pro inovace a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/sektorove-op>

Regionální operační programy navazují na sektorové operační programy, jsou jejich obdobou, ale zaměřují se na konkrétní problematiku daného regionu.

Řídícím orgánem těchto programů bude Regionální rada daného regionu soudržnosti.

Přehled regionálních operačních programů:

OP Střední Čechy	Kraj středočeský
OP Severozápad	Kraj ústecký a karlovarský
OP Jihozápad	Kraj plzeňský a jihočeský
OP Severovýchod	Kraj liberecký, královéhrad. a pardubický
OP Jihovýchod	Vysočina, Kraj jihomoravský
OP Střední Morava	Kraj olomoucký a zlínský
OP Moravskoslezsko	Kraj moravskoslezský

<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-op>

Pod **cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** spadají dva operační programy - OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita a zaměstnanost. Jedná se o programy, které budou sloužit např. ke zlepšení dopravy a telekomunikačních služeb na území hlavního města Prahy nebo k rozvoji trhu práce v hlavním městě, a jsou obdobou Jednotných programových dokumentů z období 2004 -2006.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/praha>

Cíl Evropská územní spolupráce bude představovat operační programy OP Meziregionální spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, OP INTERACT II a OP ESPON II. Obdobu tohoto cíle známe z programového období 2004 - 2006 jako iniciativu pro přeshraniční spolupráci INTERREG. V letech 2007 - 2013 tedy dále poběží projekty na česko-saské, česko-bavorské, česko-polské, česko-rakouské a česko-slovenské hranici.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/uzemni-spoluprace>

V současné době probíhá proces jednání mezi řídicími orgány jednotlivých operačních programů a Evropskou komisí nad konečnou podobou jednotlivých dokumentů tak, aby mohly být co nejdříve schváleny. Předpokládá se, že budou přijímány postupně a v průběhu roku 2007.

Rozpočet na 2007 - 2013

Celkový rozpočet, který má ČR k dispozici na léta 2007 - 2013, bude činit **26,7 miliard euro** bez domácího spolufinancování.

Čerpání fondů v období 2004 - 2006

Je otázka, jak bude vypadat absorpční kapacita České republiky počínaje rokem 2007 a co pro to vláda a příslušná ministerstva dělají. Analýza Evropské komise o financích v Evropské unii za rok 2005 (http://ec.europa.eu/budget/publications/fin_reports_en.htm) jasně ukazuje, že ČR je v čerpání strukturálních fondů druhou nejhorší zemí s využitými pouhými 23,5 % všech prostředků. Jedním z důvodů takto pomalé implementace regionálních fondů je nepochybně velká politická nestabilita. Jen v současném programovém období 2004–2006 se na Ministerstvu pro místní rozvoj vystřídal čtyři ministři.

Jana Bobošíková, poslankyně Evropského parlamentu

V polovině listopadu se bude konat plenární zasedání Evropského parlamentu, kde by pozornosti nemělo uniknout zejména hlasování ve druhém čtení o návrhu směrnice o službách na vnitřním trhu. Na zasedání Ecofinu se bude projednávat návrh Komise na zvýšení spotřebních daní z alkoholu. Dá se očekávat vášnivá debata a odmítavá stanoviska řady členských států. Mezi nejviditelnější odpůrce úpravy patří Česká republika, která nesouhlasí především se zvýšením daně z piva.

Zasedání klíčových institucí EU

7.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)
13.-14.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury
13.-14.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem
13.-16.11.2006	Štrasburk, Francie	- Plenární zasedání Evropského parlamentu
20.-21.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu
21.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)
23.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím
24.11.2006	Helsinky, Finsko	- Summit EU - Rusko
27.11.2006	Tampere, Finsko	- Summit EU - Kanada
28.11.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)
30.11.-1.12.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zaměstnanosti, sociální politice, zdraví a ochraně spotřebitelů

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Směrnice o ochraně spotřebitele při uzavírání smluv na dálku	DG SANCO	21.11.2006
Zhodnocení systému EK na vyhodnocování dopadů rozhodnutí	DG ENTR	30.11.2006
Správná jurisdikce při kontrolách fúz	DG COMP	1.12.2006
Politika EU v oblasti zdravotnických služeb	DG SANCO	31.1.2007

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Nové programovací období 2007-2013 přinese v oblasti regionální politiky mnoho novinek. Jednou z nejvýznamnějších je zavedení zcela nových komunitárních iniciativ, jejichž cílem je podpora členských států a jejich řídicích orgánů ve využívání strukturálních a Kohezního fondu. Tyto iniciativy – JASPERS, JEREMIE a JESSICA – vznikly ve spolupráci Evropské komise s Evropskou investiční bankou, Evropským investičním fondem, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a Rozvojovou bankou Rady Evropy.

NOVÉ INICIATIVY KOHEZNÍ POLITIKY EU: JASPERS, JEREMIE A JESSICA

V současné době vrcholící proces příprav pro efektivní fungování Strukturální a kohezní politiky EU v příštím programovacím období 2007 – 2013 není spojen pouze se završováním aktivit provázejících konečné přijetí Národních strategických referenčních rámců a jednotlivých Operačních programů, či dalších programových dokumentů. Pro příští programovací období bude posílena součinnost mezi Evropskou komisí a Evropskou investiční bankou při realizaci záměrů Strukturální a kohezní politiky prostřednictvím tří nových společných iniciativ zaměřených na investice, růst a pracovní místa v členských zemích a jejich regionech.

Těmito novými iniciativami jsou JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions; Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech), JEREMIE (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises; Společné evropské zdroje pro mikro až středně velké podnikatele) a JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas; Společná evropská podpora pro udržitelné investice v městských oblastech).

V kontextu Strukturální a kohezní politiky EU má zesílená spolupráce mezi Evropskou komisí a skupinou Evropské investiční banky a dalšími mezinárodními finančními institucemi v oblasti finančních inovací několik dimenzí:

- zajišťuje dodatečné úvěrové zdroje pro podnikatelské projekty a rozvoj regionů v EU;
- přispívá finanční a manažerskou expertízou, poskytovanou specializovanými institucemi typu skupiny Evropské investiční banky a dalších mezinárodních finančních institucí;

- vytváří silné pobídky pro úspěšnou implementaci na straně příjemců prostřednictvím kombinování grantů a úvěrů;
- zajišťuje dlouhodobou udržitelnost prostřednictvím revolvingového charakteru příspěvku Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) pro aktivity založené na finančních inovacích.

Právě tyto důvody lze označit za příčiny toho, proč Evropská komise v první polovině roku 2005 zaměřila pozornost na zlepšování přístupu jednotlivých relevantních subjektů k finančním prostředkům. Ve Strategických obecných zásadách společenství, publikovaných na konci června 2005, je zejména explicitně zdůrazněna potřeba zesílení podpory pro začínající podnikatele (tzv. start-ups) a mikro- podnikatelské subjekty, prostřednictvím technické pomoci, grantů i negrantových nástrojů, jako jsou úvěry, investice do vlastního kapitálu, rozvojový kapitál nebo záruky, a zaměření se na dosažení vyšší přidané hodnoty na základě sdílení těchto aktivit se skupinou Evropské investiční banky.

Vyhodnocení a studie demonstrují jasnou korelaci mezi – na straně jedné – přístupem k financím nebo rozvojovému kapitálu pro malé a střední podniky, a – na straně druhé – hospodářským růstem a konkurenceschopností. Zlepšený přístup k financím a rozvojovému kapitálu pro malé a střední podniky je tedy klíčovým prvkem agendy EU zaměřené na růst a pracovní místa („Nové“ Lisabonské strategie) a v tomto kontextu zdroje ERDF alokované pro tento cíl v rámci nového programovacího období 2007 – 2013 budou plně v souladu s Lisabonskými vizemi.

JASPERS: NOVÉ PARTNERSTVÍ V OBLASTI TECHNICKÉ ASISTENCE

JASPERS usiluje o rozvoj spolupráce ve smyslu propojování expertízy a zdrojů a jejich mnohem systematictější organizace s cílem pomáhat členským státům při implementaci Strukturální a kohezní politiky EU v rámci jejich teritorií. Smyslem iniciativy JASPERS je nabídnout služby členským státům, zaměřené na regiony pokrývané novým konvergenčním cílem pro období 2007 – 2013 (stále podrozvinuté regiony, v zásadě s úrovní ekonomické vyspělosti méně než 75% průměru EU-25 měřeno ukazatelem HDP na obyvatele, plus regiony v rámci tzv. statistického efektu).

Tato služba bude pomáhat především regionálním a místním autoritám a institucím při přípravě hlavních projektů a projektových dokumentů, které jsou předkládány Evropské komisi. Na tomto základě by služba měla napomoci zvýšit množství a zlepšit kvalitu a rychlost zpracování projektů

předkládaných ke schválení, jejímž přínosem by nemělo být pouze přímé zlepšení absorpční schopnosti předmětných členských států a v rámci nich ležících regionů, ale nepřímo i růst a konvergence v EU jako celku.

JASPERS zahrnuje partnerství mezi Evropskou komisí (jejím Generálním ředitelstvím pro regionální politiku – DG REGIO), Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD).

JASPERS bude nabízet technickou pomoc, za níž nebudou příjemci v jednotlivých členských státech uhrazovat žádné náklady. Hlavním cílem iniciativy JASPERS je pomáhat členským státům v komplexním cíli přípravy kvalitních projektů na takové úrovni, aby mohly být schváleny mnohem rychleji pro podporu z EU, zajišťovanou Evropskou komisí. Technická pomoc bude nabízena od raných fází projektového vývoje.

Téma

JASPERS má zajišťovat komplexní ucelenou asistenci pro všechny fáze projektového cyklu, počínaje počáteční identifikací projektu až po konečné rozhodnutí o udělení pomoci.

JASPERS bude zaměřovat své aktivity na velké projekty podporované fondy EU (v objemu větším než 25 mil. EUR v případě projektů zaměřených na životní prostředí a více než 50 mil. EUR na dopravu a jiné oblasti). V menších zemích, kde nebude mnoho projektů této velikosti, se bude JASPERS koncentrovat na největší projekty. Přestože od iniciativy JASPERS se očekává, že přinese výrazný příspěvek množství, kvalitě a rychlosti zpracování a realizace projektů, příslušná právní zodpovědnost národních autorit a Evropské komise zůstává nezměněna.

Členské státy nemají žádný závazek ani povinnost využívat pomoc od iniciativy JASPERS, ani neexistuje žádný závazek členského státu, který využívá pomoci od iniciativy JASPERS, si půjčovat finanční prostředky od EIB nebo EBRD, přestože v případě jejich přání tak samozřejmě učinit mohou. Činnosti iniciativy JASPERS budou úzeji koordinovány s členskými státy; aby došlo k zajištění bezproblémového plánování a koordinace, bude tato činnost organizována každoročně podle ročního akčního plánu, který bude specifikován pro potřeby každé členské země.

Iniciativa JASPERS je vykonávána 50 zasvěcenými experty v oblasti technické, ekonomické a finanční analýzy v rámci EIB. Mnoho z nich pak v průběhu času bude zajišťovat technickou pomoc přímo v členských státech a jejich regionech, zejména pak v tzv. kohezních zemích, aby se postarali o přípravu dobrých investičních projektů.

Klíčovými oblastmi pro iniciativu JASPERS je technická pomoc v oblastech Trans-evropské dopravní sítě (TENs), sektoru dopravy mimo TENs, včetně železniční, říční a mořské dopravy, rozvoje kombinovaných dopravních systémů a jejich

vzájemnou operabilitou, řízení silniční a letecké dopravy, a čisté městské a veřejné dopravy. V oblasti environmentálních projektů je pak komunitární iniciativa JASPERS zaměřena na projekty v oblasti energetické efektivity a obnovitelné energie.

JEREMIE: ZLEPŠENÝ PŘÍSTUP K FINANČNÍM PRO MIKRO-FIRMY A MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY V REGIONECH EU

JEREMIE představuje iniciativu Evropské komise, připravenou společně s EIB a Evropským investičním fondem (EIF). Jejím smyslem je podpořit zvýšený přístup k financím pro rozvoj mikro-, malých a středních firem v regionech EU. JEREMIE byl oficiálně zahájen Evropskou komisí, EIB a EIF na ministerské schůzce v Bruselu v říjnu 2005.

Zlepšení přístupu k financím je prioritní oblastí „nové“ Lisabonské agendy pro růst a vytváření nových pracovních míst v úsilí o zvýšení dostupnosti kapitálu v Evropě pro formování nových podnikatelských aktivit a rozvoj.

Uplynulá zkušenost ukazuje, že právě toto je oblast, kde by autority zaměřené na zpracování programů rády udělaly více, ale čelí nedostatku zkušeností, expertízy i přístupu

k rozvojovému kapitálu. JEREMIE, na základě vytvořeného rámce pro spolupráci se specializovanými finančními institucemi – EIB a EIF – i dalšími mezinárodními finančními institucemi, je navržen, aby pomohl překonat tyto těžkosti.

První fáze působení iniciativy JEREMIE spočívá v ocenění nabídky finančních produktů v členských zemích a regionech EU a v ocenění potenciálních potřeb. Tato ocenění jsou vykonávána v období 2006 a 2007 v rámci dohody o spolupráci mezi Evropskou komisí a EIF, které úzce spolupracují s národními autoritami a finančními institucemi na národní úrovni.

Druhá fáze spočívá v zapojení se do programovacích aktivit v rámci programovacího období 2007 – 2013. Tam, kde si řídící

Téma

autority (orgány) přejí využívat rámec iniciativy JEREMIE, měly by se rozhodnout alokovat zdroje z programu do holdingového fondu. Tento holdingový fond by měl být vhodně kvalifikovanou finanční institucí na národní úrovni. Je rovněž zamýšleno, že v rámci iniciativy JEREMIE mohou žádat řídicí orgány EIF, aby zajišťoval cíle holdingového fondu ve fázi, kdy grant alokuje grant v jeho prospěch. To by mohlo dále usnadnit získání dodatečného úvěrového kapitálu od EIB.

Úlohou holdingového fondu by rovněž bylo organizování výzev pro vyjádření zájmu, adresovaných všem zainteresovaným finančním zprostředkovatelům (fondy rozvojového kapitálu, fondy seed-capital, start-ups, fondy zaměřené na technologie nebo transfer technologií, zaručené fondy, poskytovatelé mikro-úvěrů apod.). Na základě své specifické expertízy bude holdingový fond, v úzké spolupráci s řídicím orgánem, vyhodnocovat, vybírat a akreditovat finanční zprostředkovatele. Bude schopen zajišťovat je s produkty spojenými s investicemi do jejich vlastního kapitálu (equity), půjčkami nebo zárukami, včetně technické pomoci (pokud to bude vhodné).

Vybraní finanční zprostředkovatelé budou následně zodpovědní za to, že finanční prostředky budou dostupné za přijatelných konkurenčních podmínek (jejichž zásady by měly být přijaty a schváleny ve vztahu řídicí autority programu a holdingového fondu) pro mikro-, malé i středně velké podnikatelské subjekty. Speciální pozornost by přitom měla být věnována podpoře „nové“ Lisabonské agendy zaměřené na růst a pracovní místa, s důrazem na transfer technologií a know-how, start-ups, technologické a inovativní fondy a mikro-úvěry.

Konečným výsledkem pak je, že řídicí orgán operačního programu bude mít přístup ke klíčovému systému, který by měl výrazně usnadnit realizaci jinak zcela komplexně pojatého úkolu. Tento úkol by měl být vnímán jako součást systému aktivit, klíčových pro rozvoj evropské ekonomické konkurenceschopnosti. Příspěvky z programů ve prospěch holdingového fondu jsou pak považovány jako odpovídající finanční tok v rámci využívání Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

JESSICA: UDRŽITELNÝ ROZVOJ PRO MĚSTSKÉ OBLASTI

JESSICA představuje iniciativu Evropské komise ve spolupráci s EIB a Rozvojovou bankou Rady Evropy (CEB); jejím smyslem je podpora udržitelné míry investic, růstu a pracovních míst v městských oblastech EU.

Potřeba učinit něco více v této oblasti byla požadována v kontextu konzultací návrhu Strategických obecných zásad Společenství, přijatých Evropskou komisí v červnu loňského roku (viz výše). Navíc, zpráva Evropského parlamentu ze srpna 2005 „Urbánní dimenze v kontextu rozšíření“ vyzvala Evropskou komisi k zesílení aktivit ve vztahu k městským aglomeracím a oblastem. Na konferenci na vysoké úrovni, za účasti orgánů prezidentství, regionů a finančních institucí v listopadu 2005 na téma „Financování růstu a koheze v rozšířené EU“ byl návrh způsobu spolupráce, na němž byla následně JESSICA vytvořena, velmi kvitován a oceněn dosažením dohody mezi Evropskou komisí a mezinárodními finančními institucemi.

JESSICA nabídne řídicím orgánům programů financovaných ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU možnost využití výhody externí expertízy a umožní větší přístup k úvěrovému kapitálu pro účely podpory rozvoje městských aglomerací, včetně úvěrů pro sociální bydlení v případě, že je tento druh podpory vhodný a odpovídající. Tam, kde si řídicí orgán příslušného operačního programu přeje účastnit se na spolupráci v rámci iniciativy JESSICA, přispíval by zdroji z tohoto programu, zatímco EIB, další mezinárodní finanční instituce, soukromé banky a investoři by mohly přispívat dalším úvěrovým nebo equity kapitálem v závislosti na vhodnosti tohoto příspěví.

Jestliže projekty nebudou podporovány prostřednictvím grantů, příspěvky programu ve prospěch fondů městského rozvoje budou revolvingové a napomohou posílit udržitelnost tohoto investičního úsilí. Příspěvky z programu budou využity k financování úvěrů, poskytovaných fondy městského rozvoje ve prospěch konečných příjemců, jištěných záručními schémata založenými samotnými fondy a zúčastněnými bankami. Žádná státní záruka za tyto úvěry nebude součástí této iniciativy, čímž nebude zatěžován systém veřejných financí a prohlubován veřejný dluh.

Lze si představit dva základní přístupy aplikace iniciativy JESSICA, vedoucí od příspěvku z příslušného programu ve prospěch podpory projektu.

1. Přímý vztah s fondy městského rozvoje

Řídicí orgány, jež rozhodly o využití rámce iniciativy JESSICA, zahájí jednou nebo více výzvami pro vyjádření zájmu, jež jsou adresovány fondům městského rozvoje a z nich vyplývající představy a návrhy by měly být následně oceněny a vyhodnoceny obvyklým způsobem. Relevantní kritéria v tomto kontextu by měla zahrnovat investice a projekty, které budou předmětem cílování, podmínky, za nichž by mohly být financovány, kritéria vlastnictví a příspěvky spolufinancujících partnerů fondu, odůvodnění a zamýšlené využití příspěvku z ERDF, poplatky a odměny fondu apod.

Výsledek tohoto ocenění by se měl projevit v uzavření a podepsání smlouvy o financování mezi řídicím (případně dalším) orgánem a vybraným fondem (resp. fondy) městského rozvoje, se specifickým vymezením podmínek,

cílených investic pro alokaci zdrojů z Operačních programů v jeho (jejich) prospěch.

Fondy městského rozvoje by měly vybírat a podporovat PPP a další projekty na rozvoj městských oblastí a zajišťovat je úvěry, podporou investic do vlastního kapitálu nebo zárukami, nikoliv však granty. Mělo by být možné pro daný projekt, aby byl podporován částečně ne-grantovými fondy městského rozvoje a částečně pak veřejnými granty (včetně těch z ostatních Operačních programů). Další soukromé banky nebo investoři se mohou rovněž zúčastnit. Iniciátory projektů by mohly být veřejné, municipální nebo privátní podniky a podnikatelské subjekty, nebo společné podniky, které zahrnují tyto zmíněné aktéry v jejich jakékoliv možné kombinaci. Fondy budou monitorovat implementaci projektů konečnými příjemci. Tento monitoring budou hlásit řídicím orgánům těchto aktivit (výběr projektů, implementace konečnými příjemci apod.).

2. Organizace iniciativy JESSICA prostřednictvím holdingových fondů

Řídící orgány příslušných operačních programů mají možnost organizovat finanční nástroje pro udržitelný rozvoj zahrnutých měst prostřednictvím zprostředkování holdingovými fondy. Holdingové fondy jsou takové fondy, které investují do více než jednoho fondu městského rozvoje a zajišťují jim investice do vlastního kapitálu, úvěry nebo záruky za úvěry komerčních bank. V takovémto případě budou mít řídicí orgány volbu udělení grantu EIB, jež bude pověřena naplňováním cílů holdingového fondu.

Dohoda by měla být podepsána mezi členskými státy nebo řídicími orgány a holdingovým fondem, při specifikování podmínek a cílených investic. Fondy městského rozvoje jsou fondy, přímo investující do projektů spolupráce privátního a veřejného sektoru (PPP = private public partnership) a dalších projektů v kontextu rozvoje městských oblastí. Projekty schválené fondy pro podporu budou financovány pouze přes

equity nebo úvěry, nikoliv přes granty. Předpokládá se, že podmínkou je fakt, že projekty budou podporovány pouze v kontextu integrovaného plánu udržitelného městského rozvoje.

Fondy městského rozvoje budou společně řízeny profesionály v bankovním a soukromém sektoru, kteří by přispívali finanční, technickou a manažerskou expertízou a flexibilitou řízení projektů spolufinancovaných z ERDF.

Stručné shrnutí

1. Iniciativa JASPERS má primární cíl napomoci s přípravou zejména velkých projektů zaměřených na rozvoj infrastruktury především v nových členských zemích a nově přistoupivších zemích od ledna 2007 (Rumunsko, Bulharsko). Na úrovni EIB byl vytvořen pracovní tým JASPERS, který sestává z expertů, zaměřených především na technickou pomoc při přípravě projektů; úmyslem EIB je rovněž vytvoření a ustavení tří regionálních pracovišť iniciativy JASPERS v nových členských státech. Aplikovatelnost iniciativy JASPERS v České republice je zcela reálná.

2. Smyslem iniciativy JEREMIE je usnadnění přístupu podnikatelských subjektů k finančním prostředkům. Členským zemím a v jejich rámci existujícím regionům se nabízí možnost využít části svých prostředků alokovaných v rámci Strukturálních fondů prostřednictvím EIF k využití finančních nástrojů, které jsou primárně a specificky zaměřeny na rozvoj mikro-firem a malých a středních podniků.

3. Iniciativa JESSICA poskytuje variantní řešení při financování projektů zaměřených na obnovu a rozvoj měst s využitím kombinace grantů a úvěrů. Primárně JESSICA však nebude zaměřena na využívání nástroje grantů, ale bude umožňovat využití grantů v kombinaci s jejich nástroji. Iniciativa JESSICA by měla usnadnit způsoby financování pro široký rejstřík projektů založených na partnerství privátního a veřejného sektoru (PPP).

ZÁVĚREM

Zmíněná množina nových iniciativ, založených institucemi Evropské Unie, má zásadní cíl: s ohledem na blížící se start nového programovacího období 2007 – 2013 usnadnit zemím příjemců absorpci Strukturálních fondů a Kohezního fondu a investovat je do dobrých projektů. Smyslem je navíc zvýšení a zlepšení přístupů k finančním zdrojům v regionech na podporu viditelnějšího rozvoje a zakládání nových firem a podnikatelských subjektů a nových společných projektů.

Očekává se, že Strukturální a kohezní politika EU bude mít významný efekt na ekonomiky členských států EU v příštím programovacím období, především pak na kohezní země (v zásadě země s hodnotou pod průměrem ekonomické

vyspělosti EU, měřené ukazatelem HDP na obyvatele v přepočtu podle parity kupní síly; hodnota tohoto ukazatele se liší výrazně mezi Španělskem /výrazně nad 90% průměru EU-25/ a baltskými zeměmi a Polskem /s pouhými přibližně 40% průměru EU-25/). V nejméně prosperujících členských zemích EU (kam naštěstí Česká republika nepatří) mohou transfery ze Strukturálních a Kohezního fondu EU dosáhnout až 4% jejich národního HDP. Pro nové členské země očekává Evropská komise zvýšení jejich HDP přibližně o 10% do roku 2013. Měřeno ukazateli zaměstnanosti, na tomto základě by mělo být vytvořeno přibližně 2,5 miliónu nových pracovních míst.

Země pod lupou

Představením Estonska zahájíme detailnější pohled na celý region pobaltských států. Samo Estonsko v současné době mezi nimi symbolizuje alespoň navenek nejúspěšnějšího reprezentanta post-sovětského demokratického vývoje a příklad ekonomické dynamiky i odvahy přijímat velmi zásadní a radikální rozhodnutí.

ESTONSKO

<i>typ vlády/hlava státu:</i>	republika / prezident Toomas Hendrik Ilves
<i>velikost území (podíl v EU)</i>	45 226 km ² (1,14 %)
<i>počet obyvatel (podíl v EU)</i>	1 344 700 (0,3%)
<i>věková struktura obyvatel</i>	0-14 let: 16,0%; 15-64 let: 67,8%; nad 65 let: 16,2%
<i>etnická a národnostní struktura</i>	Estonci 67,9%; Rusové 25,6%; Ukrajinci 2,1%
<i>HDP celkem (podíl v EU)</i>	11,0 mld. EUR (0,1%)
<i>HDP per capita v PPS</i>	60,1% průměru EU-25
<i>sektorová struktura HDP</i>	zemědělství: 3,7%; průmysl a stavebn.: 28,5%, služby: 67,8%
<i>průměrná inflace</i>	4,1%
<i>průměrná nezaměstnanost</i>	7,9%
<i>růst HDP</i>	10,5%
<i>saldo státního rozpočtu</i>	+2,3% HDP
<i>veřejný dluh</i>	4,5% HDP
<i>počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)</i>	1 NUTS2, Estonsko 60,1%

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2005, zdroj: EU, CIA

Estonsko v průběhu uplynulých již téměř 10 let soustavně a výrazně nadprůměrně hospodářsky roste a dohání tak ohromnou mezeru v ekonomické prosperitě a vyspělosti ve vztahu k průměru EU. Ani téměř 6% dlouhodobý hospodářský růst nebyl schopen zajistit větší přiblížení se průměru EU-25, než jen na přibližně 50 % hodnoty ukazatele HDP na obyvatele, čímž Estonsko stále patří do nejchudšího kvarteta nynější sestavy EU. Z tohoto kvarteta má však pravděpodobně nejpriznivější předpoklady proto, aby například v průběhu příští dekády dohnalo a předstihlo i ekonomiky, které jsou v nynějším žebříčku podstatně výše.

Stejně jako ostatní ekonomiky střední a východní Evropy, i ta estonská prošla od počátku 90. let zásadními strukturálními změnami. Radikalnost těchto reforem se projevila například i ve velmi vysokém současném podílu služeb na celkových ekonomických aktivitách, který převyšuje hodnotu 67 %. Podíl průmyslu a stavebnictví převyšuje 28 % a na primární ekonomické sektory zbývají necelá 4 %.

Estonská ekonomika je velmi otevřená; nejvýznamnějšími obchodními partnery jsou dvě severské země: Finsko a Švédsko. Estonská ekonomika je značně závislá na dovozech surovin a průmyslových vstupů; estonský vývoz je zaměřen téměř výlučně na produkty velmi rozmanitého zpracovatelského průmyslu. Velmi významný je pro Estonsko i vývoz služeb, kterým dominuje zejména cestovní ruch (největší počet návštěvníků míří do Estonska z Finska).

Z pohledu otevřenosti estonské ekonomiky nelze nezmínit i další zajímavost: kursový systém. Z důvodu preference

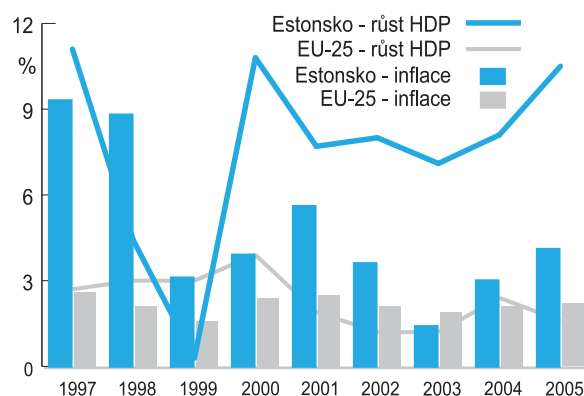
kursové stability v tehdejším klimatu nejistoty jako čerstvě se osvobodivší post-sovětské země, zvolilo Estonsko kursové uspořádání měnového výboru, mj. charakteristické rovněž trvalou fixací nominální hodnoty kursu. Tato fixace zůstává neměnná od samého vzniku tohoto kursového systému, tedy od června 1992. Zprvu byla vykazována ve vztahu k německé marce (8 estonských korun za marku); po zavedení euro je vykazována ke společné evropské měně (15,645 estonských korun za euro). Trvale stabilní nominální kurs vede ke zvýšeným inflačním tlakům v estonské ekonomice, neboť proces přizpůsobování cenových hladin (úměrně růstu ekonomické vyspělosti Estonska) je možný pouze prostřednictvím tohoto cenového kanálu.

Radikální ekonomické reformy vedly zejména na počátku 90. let k poměrně výraznému nárůstu míry nezaměstnanosti, která na sklonku minulých dekády kulminovala na hodnotě okolo 12 %. Od té doby se situace výrazně vylepšila a Estonsko se řadí v rámci EU k zemím s nižší mírou nezaměstnanosti (pod úrovní 8 %).

Chvályhodnou charakteristikou estonské ekonomiky je rovněž příkladná fiskální disciplína, charakteristická vyrovnaným až přebytkovým rozpočtovým hospodařením a mimořádně nízkou úrovní veřejného dluhu. Estonsko rovněž využívá transparentní a jednoduchý princip jednotné daňové sazby (ve výši 24 %) s jednou podstatnou výjimkou: reinvestovaný zisk nepodléhá zdanění vůbec žádnému. Ke kladům estonské ekonomiky lze rovněž zařadit zdařilou privatizaci a relativně efektivně fungující systém veřejné služby.

Estonská ekonomika je mezi nynějšími členy EU považována za nejpravděpodobnějšího kandidáta zopakování irského hospodářského zázraku konce 80. a 90. let, kdy se země relativně velmi chudá může během velmi krátkého období stát zásluhou vhodně zvolených reforem zemí velmi bohatou.

Vývoj inflace a růstu HDP

Zdroj: Eurostat

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 25 členských zemí Evropské unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	VII-06	VIII-06	IX-06	VII-06	VIII-06	IX-06
Belgie	0,9	2,6	1,2	4,5	3,5	2,2	8,6	8,6	8,6	2,4	2,3	1,9
ČR	3,2	4,7	6,0	-6,3	-6,0	-2,3	7,2	7,1	7,0	2,4	2,6	2,2
Dánsko	0,7	1,9	3,1	3,2	2,3	2,9	3,7	3,7	3,5	2,0	1,9	1,5
Estonsko	6,7	7,8	9,8	-11,9	-12,7	-10,6	4,7	4,6	4,4	4,5	5,0	3,8
Finsko	2,4	3,6	2,1	3,8	4,1	2,4	7,8	7,8	7,9	1,4	1,3	0,8
Francie	0,8	2,3	1,4	0,2	-0,7	-1,2	9,1	9,0	8,9	2,2	2,1	1,5
Irsko	4,4	4,5	4,7	0,0	-0,8	-1,9	4,5	4,5	4,2	2,9	3,2	2,2
Itálie	0,0	1,1	0,0	-0,9	-0,5	-1,1	n/a	n/a	n/a	2,3	2,3	2,4
Kypr	1,9	3,9	3,8	-0,9	-5,3	-5,7	5,2	5,1	5,0	2,8	2,7	2,2
Litva	10,5	7,0	7,5	-6,8	-7,9	-7,0	5,7	6,0	6,1	4,4	4,3	3,3
Lotyšsko	7,2	8,5	9,1	-8,1	-12,9	-12,4	7,3	7,0	6,8	6,9	6,8	5,9
Lucembursko	2,0	4,2	4,2	6,4	10,5	8,4	4,8	4,8	4,9	3,4	3,1	2,0
Maďarsko	3,4	4,6	4,1	-8,6	-8,4	-7,4	7,5	7,6	7,6	3,2	4,7	5,9
Malta	-2,5	-1,5	2,5	-5,8	-9,6	-12,9	7,5	7,5	7,5	3,6	3,0	3,1
Německo	-0,2	1,6	0,9	2,1	3,7	3,9	8,3	8,6	8,7	2,1	1,8	1,0
Nizozemí	-0,1	1,7	1,1	5,9	6,2	7,1	3,8	4,0	4,0	1,7	1,9	1,5
Polsko	3,8	5,3	3,2	-2,1	-4,2	-1,5	14,4	14,2	14,1	1,4	1,7	1,4
Portugalsko	-1,1	1,1	0,3	-6,5	-7,8	-9,5	7,3	7,2	7,2	3,0	2,7	3,0
Rakousko	1,4	2,4	1,9	1,5	2,7	2,9	4,9	4,8	4,7	2,0	2,1	1,3
Řecko	4,8	4,7	3,6	-10,0	-9,5	-9,2	n/a	n/a	n/a	3,9	3,4	3,1
Slovensko	4,5	5,5	6,0	-0,5	-3,4	-8,5	13,2	13,0	12,8	5,0	5,0	4,5
Slovinsko	2,7	4,2	3,9	-0,3	-2,0	-1,1	6,1	5,9	5,7	1,9	3,1	2,5
Španělsko	3,0	3,1	3,4	-4,1	-5,8	-7,4	7,8	7,8	7,8	4,0	3,8	2,9
Švédsko	1,7	3,7	2,7	6,6	6,6	5,9	n/a	n/a	n/a	1,8	1,6	1,2
Velká Británie	2,5	3,1	1,8	-1,4	-2,0	-2,6	5,6	n/a	n/a	2,4	2,5	n/a
EU-25	1,2	2,4	1,6	0,1	0,0	-0,3	7,9	8,0	8,0	2,4	2,3	1,9

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2002	2003	2004
Belgie	0,1	0,0	0,1	98,5	94,7	93,3	118,0	118,2	117,3	102,3	104,0	104,2
ČR	-6,6	-2,9	-2,6	30,0	30,6	30,5	67,8	70,2	73,1	54,7	55,5	55,0
Dánsko	1,0	2,7	4,9	44,4	42,6	35,8	120,9	121,6	123,1	135,6	138,8	137,0
Estonsko	2,4	1,5	1,6	6,0	5,4	4,8	48,2	51,2	55,7	107,5	108,7	106,6
Finsko	2,5	2,3	2,6	44,3	44,3	41,1	111,1	112,2	112,4	124,4	125,9	122,9
Francie	-4,2	-3,7	-2,9	62,4	64,4	66,8	111,7	109,6	108,7	106,1	105,8	108,0
Irsko	0,2	1,5	1,0	31,1	29,4	27,6	134,0	136,9	138,2	122,4	126,6	123,1
Itálie	-3,4	-3,4	-4,1	104,2	103,8	106,4	107,7	105,6	103,4	97,9	102,3	102,7
Kypr	-6,3	-4,1	-2,4	69,7	71,7	70,3	79,8	82,7	82,5	90,9	96,5	93,3
Litva	-1,2	-1,5	-0,5	21,2	19,5	18,7	45,2	47,8	50,9	54,6	54,9	54,6
Lotyšsko	-1,2	-0,9	0,2	14,4	14,6	11,9	40,8	42,8	46,7	57,6	55,4	56,4
Lucembursko	0,2	-1,1	-1,9	6,3	6,6	6,2	233,6	238,3	242,6	102,5	105,3	106,1
Maďarsko	-6,4	-5,4	-6,1	56,7	57,1	58,4	59,2	60,1	61,5	56,9	59,0	61,9
Malta	-10,2	-5,1	-3,3	71,3	76,2	74,7	72,6	69,2	69,4	73,7	74,4	74,9
Německo	-4,0	-3,7	-3,3	63,8	65,5	67,7	108,3	108,5	108,0	107,5	108,7	106,6
Nizozemí	-3,1	-1,9	-0,3	51,9	52,6	52,9	124,6	124,3	123,5	105,3	106,6	105,2
Polsko	-4,7	-3,9	-2,5	43,9	41,9	42,5	46,9	48,8	49,6	59,5	53,4	52,4
Portugalsko	-2,9	-3,2	-6,0	57,0	58,7	63,9	72,8	72,3	71,0	76,2	87,3	85,7
Rakousko	-1,5	-1,1	-1,5	64,4	63,6	62,9	120,7	122,5	122,2	105,2	105,7	103,6
Řecko	-5,8	-6,9	-4,5	107,8	108,5	107,5	81,0	81,9	83,5	82,2	84,5	85,1
Slovensko	-3,7	-3,0	-2,9	42,7	41,6	34,5	51,9	53,0	55,3	44,6	50,5	54,9
Slovinsko	-2,8	-2,3	-1,8	29,1	29,5	29,1	75,9	79,0	80,7	75,5	77,9	75,8
Španělsko	0,0	-0,1	1,1	48,9	46,4	43,2	97,3	97,5	98,1	85,0	86,6	87,4
Švédsko	0,1	1,8	2,9	51,8	50,5	50,3	115,7	117,3	118,2	121,1	124,0	121,1
Velká Británie	-3,3	-3,3	-3,6	39,0	40,8	42,8	116,1	116,1	115,8	110,7	103,8	105,6
EU-25	-3,0	-2,6	-2,3	63,1	62,4	63,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Eurostat

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

